

prima instanță: G. Moscalciuc

instanța de apel: A. Panov, M. Moraru, L. Popova

DECIZIE

26 august 2014

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul Tatiana Vieru

Judecătorii Ion Druță și Sveatoslav Moldovan

examinând recursul declarat de societatea pe acțiuni „Coloana Specializată Mobilă Mecanizată nr. 67”,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de către societatea cu răspundere limitată „Tărășean Plus” în proces de lichidare împotriva societății cu răspundere limitată „Marik Stil” și societatea pe acțiuni „Coloana Specializată Mobilă Mecanizată nr. 67”, intervenient accesoriu Inspectoratul Fiscal de Stat mun. Chișinău cu privire la rezoluțiunea contractului de cesiune a creanțelor, încasarea contravalorii prestației executate în sumă de 3 552 429,99 lei și a dobânzii de întârziere în sumă de 2 546 007,57 lei,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 18 iunie 2014, prin care a fost restituită cererea de apel depusă de către societatea pe acțiuni „Coloana Specializată Mobilă Mecanizată nr. 67”,

c o n s t a t ă:

La 05 decembrie 2012, societatea cu răspundere limitată „Tărășean Plus” în proces de lichidare a depus cerere de chemare în judecată împotriva societății cu răspundere limitată „Marik Stil” și societatea pe acțiuni „Coloana Specializată Mobilă Mecanizată nr. 67” cu privire la rezoluțiunea contractului de cesiune a creanțelor, încasarea contravalorii prestației executate în sumă de 3 552 429,99 lei și a dobânzii de întârziere în sumă de 2 546 007,57 lei.

Prin încheierea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 11 aprilie 2013, la demersul societății cu răspundere limitată „Tărășean Plus”, a fost atras în proces în calitate de intervenient accesoriu - Inspectoratul Fiscal de Stat mun. Chișinău (f.d.107, vol. I).

Prin hotărârea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 13 decembrie 2013, a fost admisă parțial acțiunea.

S-a rezoluționat contractul de cesiune nr. 15/2009 din 15 ianuarie 2009, încheiat între cedentul societatea cu răspundere limitată „Tărășean Plus”, cesionarul societatea cu răspundere limitată „Marik Stil” și debitorul societatea pe acțiuni „Coloana Specializată Mobilă Mecanizată nr. 67”.

S-a încasat din contul societății pe acțiuni „Coloana Specializată Mobilă Mecanizată nr. 67” în beneficiul societății cu răspundere limitată „Tărășean Plus” (în proces de lichidare) contravaloarea prestației executate în mărime de 3 552 499,99 lei. În rest pretențiile au fost respinse ca neîntemeiate.

S-a încasat din contul societății pe acțiuni „Coloana Specializată Mobilă Mecanizată nr. 67” în beneficiul statului suma de 50 000 lei taxa de stat (f.d.204,216-223, vol. I),

La 10 ianuarie 2014, societatea pe acțiuni „Coloana Specializată Mobilă Mecanizată nr. 67”, a declarat apel, împotriva hotărîrii primei instanțe. Totodată, apelantul la depunerea cererii de apel, a solicitat scutirea de la plata taxei de stat (f.d.208-209, vol. I).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 11 februarie 2014, a fost respins demersul apelantului cu privire la scutirea de la plata taxei de stat, iar cererii de apel declarate de către societatea pe acțiuni „Coloana Specializată Mobilă Mecanizată nr. 67” nu i s-a dat curs, apelantei fiindu-i acordat termen pentru achitarea taxei de stat în mărime de 37 500 lei și a apelului motivat, pînă la 05 martie 2014 (f.d.229-231, vol. I).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 06 martie 2014, a fost restituit apelul declarat de către societatea pe acțiuni „Coloana Specializată Mobilă Mecanizată nr. 67”, din motiv că nu a îndeplinit indicațiile instanței de apel, în termenul solicitat (f.d.238-241, vol. I).

Prin decizia Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție din 07 mai 2014, au fost respinse recursurile declarate de către societatea pe acțiuni „Coloana Specializată Mobilă Mecanizată nr. 67”, cu menținerea în vigoare a încheierii instanței de apel (f.d.265-268, vol. I).

La 17 mai 2014, societatea pe acțiuni „Coloana Specializată Mobilă Mecanizată nr. 67”, a declarat apel repetat, împotriva hotărîrii Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 13 decembrie 2013 (f.d.271-274, vol. I).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 18 iunie 2014, apelul declarat de către societatea pe acțiuni „Coloana Specializată Mobilă Mecanizată nr. 67”, a fost restituit, din motiv că a fost depus cu omiterea termenului de declarare (f.d.11-14, vol. II).

La 02 iulie 2014 prin intermediul oficiului poștal, societatea pe acțiuni „Coloana Specializată Mobilă Mecanizată nr. 67”, a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 18 iunie 2014, solicitînd casarea acesteia cu admiterea cererii de apel cu privire la repunerea apelului în termen.

În motivarea cererii de recurs, recurentul a invocat că instanța de apel eronat a aplicat normele de drept procedural și în concluzie a emis o încheiere ilegală.

În conformitate cu art. 425 CPC termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

La 23 mai 2014, Curtea de Apel Chișinău a expediat în adresa participanților procesului, copia încheierii emise la 22 mai 2014 (f.d.84).

Prin prisma normei citate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul depus la 02 iulie 2014, este declarat în termen, deoarece la materialele pricinii nu sunt date cînd a fost recepționată copia încheierii instanței de apel de către recurent.

În conformitate cu art. 426 al. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a

materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele recursului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel din 18 iunie 2014, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Din actele pricinii rezultă că prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 18 iunie 2014 a fost restituită cererea de apel depusă de către Societatea pe Acțiuni „Coloana Specializată Mobilă Mecanizată nr. 67” ca fiind depusă înafara termenului de declarare a apelului.

În conformitate cu art. 362 alin. (1) și (3) Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel. Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art. 116.

În conformitate cu art. 110 Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Potrivit art. 112 alin. (1) Codul de procedură civilă termenul stabilit în ani expiră în luna și ziua respectivă a ultimului an al termenului. Termenul stabilit în luni expiră pe data respectivă a ultimei luni a termenului. Dacă ultima lună nu are data respectivă, termenul expiră în ultima zi a lunii. Alin. (2) al aceluiași articol expres stipulează că, dacă ultima zi a termenului este nelucrătoare, acesta expiră în următoarea zi lucrătoare. Alineatul (3) același articol prevede că, actul de procedură pentru care este stabilit un termen poate fi îndeplinit pînă la ora 24 a ultimei zile din termen.

Pornind de la prevederile normelor de drept enunțate, Colegiul conchide că concluzia instanței de apel cu privire la depunerea apelului de Societatea pe Acțiuni „Coloana Specializată Mobilă Mecanizată nr. 67”, înafara termenului legal sunt justificate.

Din materialele pricinii se atestă că la 13 decembrie 2013, Judecătoria Buiucani mun. Chișinău, a pronunțat dispozitivul hotărârii în pricina dată (f.d.204, vol. I), în absența reprezentantului societății pe acțiuni „Coloana Specializată Mobilă Mecanizată nr. 67”.

Tot, la 13 decembrie 2013 prima instanță a expediat în adresa societății pe acțiuni „Coloana Specializată Mobilă Mecanizată nr. 67” copia dispozitivului hotărârii emise (f.d.205, vol. I), iar potrivit avizului de recepție anexat la materialele pricinii, se atestă că ultimul a recepționat copia acesteia contrasemnătură, la 16 decembrie 2013 (f.d.206 verso, vol. I).

Cu toate acestea, Societatea pe Acțiuni „Coloana Specializată Mobilă Mecanizată nr. 67” a depus cerere de apel împotriva hotărârii primei instanțe la 17 mai 2014 (f.d. 271, vol. I), respectiv cu încălcarea termenului prevăzut de art. 362 alin. (1) CPC.

Instanța de recurs reține ca neîntemeiat argumentul recurentului precum că termenul de declarare a apelului a început să curgă din momentul cînd a recepționat copia deciziei Curții Supreme de Justiție din 07 mai 2014, adică din 13 mai 2014.

Cu referire la argumentul dat, este de menționat că după cum s-a enunțat mai sus, termenul de 30 zile acordat pentru contestarea hotărârii, conform prevederilor art. 362 CPC, începe să curgă din momentul pronunțării dispozitivului hotărârii, iar alte excepții legislația nu prevede.

Mai mult, din materialele pricinii rezultă că Societatea pe Acțiuni „Coloana Specializată Mobilă Mecanizată nr. 67” a fost înștiințată despre examinarea pricinii în prima instanță, fapt confirmat prin avizul de recepție prin care se atestă că în adresa ultimului a fost expediată citație (f.d.150, vol. I). Totodată, recurentul cunoscând despre existența litigiului, la 18 noiembrie 2013, a solicitat amânarea examinării pricinii date (f.d.169, vol. I).

Astfel, Societatea pe Acțiuni „Coloana Specializată Mobilă Mecanizată nr. 67”, urma să întreprindă toate măsurile necesare de a se interesa de soarta dosarului, după cum sugerează și jurisprudența CEDO, de a proteja drepturile sale de acces la instanță (Van Harn versus Germany nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007), fapt, însă ignorat de către ultimul, ce a generat omiterea termenului de prescris la depunerea apelului.

Or, conform art. 56 alin. (3) Codul de procedură civilă, participanții la proces sînt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

Articolul 61 alin. (1) Codul de procedură civilă expres prevede că părțile sînt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

În conformitate cu art. 116 alin. (1) și (4) CPC, persoanele care din motive întemeiate au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. Repunerea în termen nu poate fi dispusă decît în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

La depunerea apelului în afara termenului legal, Societatea pe Acțiuni „Coloana Specializată Mobilă Mecanizată nr. 67” nu a solicitat repunerea cererii de apel în termen și nu a prezentat probe ce ar justifica imposibilitatea îndeplinirii actului în termen.

Prin urmare, Societatea pe Acțiuni „Coloana Specializată Mobilă Mecanizată nr. 67” din motive necunoscute instanței de judecată nu s-a încadrat în termenul de declarare a apelului și anume 30 zile, consacrat în art. 362 CPC, care a început să curgă de la 14 decembrie 2013, și a expirat la 14 ianuarie 2014, moment ce prin raportare la 17 mai 2014 - data înregistrării apelului, indică asupra tardivității acestuia.

Colegiul relevă, de asemenea, că o astfel de soluție este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul articolului 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, avînd în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea recursului ar împiedica rămînerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a deciziei judecătorești emise în instanța de apel și ar leza, în acest mod, principiul securității raporturilor juridice. Așa fiind, cu ocazia examinării cauzei Ponomaryov versus Ucraina (hotărîre din 3 aprilie 2008), Curtea Europeană a notat că, deși în speță nu era vorba despre desființarea unei hotărîri judecătorești definitive și irevocabile în urma

admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces după un interval considerabil de timp prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși, reînnoirea acestui termen după o perioadă îndelungată și pentru motive neconvingătoare, reprezintă o decizie care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

Curtea reiterează că dreptul la judecarea într-un mod echitabil de către o instanță, după cum este garantat de art. 6 § 1 al Convenției, trebuie interpretat în lumina Preambulului Convenției, care, în partea sa relevantă, declară preeminența dreptului o parte a moștenirii comune a statelor contractante. Unul din aspectele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul securității raporturilor juridice, care cere, printre altele, ca atunci când instanțele judecătorești dau o apreciere finală unei chestiuni, constatarea lor să nu mai poată fi pusă în discuție. Curtea a observat că o situație similară a fost deja examinată în cauza Popov versus Moldova din 06 decembrie 2005, în care a constatat că, prin neprezentarea motivelor pentru repunerea în termenul de prescripție pentru efectuarea unui act procedural, instanțele naționale au încălcat dreptul la un proces echitabil. În această cauza Curtea a notat că termenul de declarare a recursului a expirat, cu 47 de zile după expirarea termenului prevăzut de lege pentru depunerea lui (Melnic vs. Moldova, nr. 6923/03, 14 noiembrie 2006).

Din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 18 iunie 2014.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

decide

Se respinge recursul declarat de către Societatea pe Acțiuni „Coloana Specializată Mobilă Mecanizată nr. 67”.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 18 iunie 2014, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de către societatea cu răspundere limitată „Tărășean Plus” în proces de lichidare împotriva societății cu răspundere limitată „Marik Stil” și societatea pe acțiuni „Coloana Specializată Mobilă Mecanizată nr. 67”, intervenient accesoriu Inspectoratul Fiscal de Stat mun. Chișinău cu privire la rezoluțiunea contractului de cesiune a creanțelor, încasarea contravalorii prestației executate în sumă de 3 552 429,99 lei și a dobânzii de întârziere în sumă de 2 546 007,57 lei.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
Judecător

Tatiana Vieru

Judecătorii

Ion Druță

Sveatoslav Moldovan